

СИЛАБУС
з дисципліни «Адміністративне право»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу **Микитась Аркадій Вікторович** к.ю.н., доцент, доцент кафедри Безпеки життєдіяльності та права

<http://new.khntusg.com.ua/staff/mikitas-arkadij-viktorovich-2>

Опис курсу

Пререквізити – основи законодавства, українська мова, історія України.

Мета курсу – набуття студентами ґрунтовних знань з теорії адміністративного права та процесу, вивчення адміністративного законодавства та матеріалів юридичної практики, а також опанування певними знаннями про порядок здійснення державного управління, притаманні йому форми та методи, організацію управління у різних сферах та галузях суспільного життя.

Завдання курсу – формування у студентів знань теоретичних основ правового регулювання відносин у сфері реалізації виконавчої влади та державного управління, а також уміння практичного використання норм адміністративного права і процесу у практиці.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: поняття та особливості адміністративно-правових норм і адміністративно-правових відносин; коло суб'єктів адміністративного права та елементи їх статусу; форми та методи державного управління; поняття адміністративного примусу та види його заходів; поняття та основні риси адміністративної відповідальності; особливості галузевого та міжгалузевого державного управління; правові основи та організацію управління економікою, соціально-культурною та адміністративно-політичною сферами.

уміти: вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, що регламентують відносини у сфері державного управління та адміністративно-процесуальної діяльності; прогнозувати напрямки проведення реформ у зазначеній сфері; правильно застосовувати отримані знання в юридичній практиці.

Компетентності – здатність розв'язувати проблемні правові питання, вирішувати ситуаційні завдання у правовій сфері, пов'язаних з адміністративною діяльністю, здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, здатність до усного і письмового спілкування й використання державної та іноземної мов, у тому числі у професійній сфері, здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки, здатність готувати проекти управлінських рішень, та їх впроваджувати ефективно.

Результати навчання - в результаті вивчення курсу студенти можуть аналізувати адміністративно-правові норми, застосовувати їх при вирішенні правових питань та ситуацій, встановлювати причини правопорушень та шляхи їх усунення.

Структура курсу

Тема 1. Поняття, предмет, система та джерела адміністративного права.

Тема 2. Суб'єкти адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права.

Тема 3. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування як суб'єкти

Тема 4. Форми та методи державного управління.

Тема 5. Адміністративно-правова відповідальність.

Тема 6. Поняття та сутність адміністративного процесу.

Тема 7. Провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Тема 8. Управління економікою.

Тема 9. Управління соціально-культурною сферою.

Тема 10. Управління адміністративно-політичною сферою.

Організація навчання.

У ході вивчення дисципліни передбачено два види аудиторних занять: лекції та семінарські заняття, вони мають свої відмінності і особливості методики їх проведення.

Лекційні заняття з даної дисципліни будуть проводитись з використанням наступних методів викладання матеріалу:

- традиційна лекція (інформаційно-пояснювальна і розповідна);
- лекція-бесіда;
- лекція-візуалізація (з використанням унаочнень);

Семінарські заняття з даної дисципліни будуть проводитись з використанням наступних методів:

- семінар-бесіда;
- семінар-коментоване читання;
- семінар за методом малих груп;
- семінар-екскурсія;
- семінар-дискусія;
- семінар-контрольна.

Проведення лекційних та семінарських занять буде здійснюватися з використанням мультимедійного проектора та роботи студентів у комп'ютерному класі в мережі Інтернет. Прийом і консультації по виконанню завдань щодо самостійної роботи студентів (СРС) проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання СРС рахуються виконаними, якщо:

- виконані і здані в зазначені викладачем строки;
- повністю виконані (розкривають тему завдання);
- не мають логічних і розрахункових помилок;
- виконані студентом самостійно.

При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал.

При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати всі завдання.

Модулі проводяться викладачем у вигляді тестування або співбесіди.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи) практики</i>	<i>для заліку</i>
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу – Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі

відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Рекомендована література:

Базова

1. Адміністративне право України: Підручник: За заг.ред. д.ю.н., проф. Коломоець Т.О. – Київ: Істина, 2008. – 377 с.
2. Стеценко С. Г. Адміністративне право України. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2007. - 624 с
3. Курс адміністративного права України: Підручник / за ред. В. В.Коваленка. – К.: Юрінком Інтер, - 2012. – 522 с.
4. Адміністративне право України : підруч. / Ю.П. Битяк, В.М. Горошук, О.В. Дьяченко [та ін.] ; за ред. Ю.П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
5. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : підруч. / С. Г. Стеценко.
6. К. : Атіка, 2009. – 520 с.
7. Адміністративне право України : навч. посіб. / за заг. ред.Т.О. Коломоець, Г. Ю. Гулевської. – К. : Істина, 2008. – 216 с.

Допоміжна

1. Відповідальність за адміністративні правопорушення / авт. -упоряд. : Е.Ф. Демський, О.С. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 416 с.
2. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України : навч.посіб. / Е.Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред.колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка». – 2007., Том 2. Особлива частина. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка». – 2007.
4. Авер'янов В.Б. Основи адміністративного права України та його доктринальний розвиток // Адміністративне судочинство України : підруч. / О.М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О.Н. Панченко, В.Б. Авер'янов [та ін.] ; за заг. ред. О.М. Пасенюка. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 598 с.
5. Адміністративне процесуальне (судове) право України: Підручник / За заг. ред. С.В. Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2007.
6. Адміністративна юстиція України: проблеми теорії і практики. Настільна книга судді / За загальною редакцією О.М. Пасенюка. – К.: Істина, 2007.
7. Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-правове забезпечення реалізації та захисту (За заг. ред. В.Б. Авер'янова). – К.: Наукова думка, 2007.
8. Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики: у двох книгах / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка / Книга друга: Принцип верховенства права у діяльності держави та в адміністративному праві. – К.: Конус-Ю, 2008.
9. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / За заг. ред. Тимощука В.П., Школика А.М. – К.: Конус-Ю, 2007.
- 10.Дерець В.А. Органи виконавчої влади України та управлінські відносини. Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка»», 2007.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>